

REFERAT

Møte i Avlsrådet for geit

Tidspunkt: Onsdag 21. april 2004, kl. 09.30 – 14:00

Sted: Nsg sine lokaler i Parkveien 71, Oslo

Til stede: Åge Lohn (leder), Veronika Fagerland, Tormod Ådnøy, Anne Nordstoga (vara for Heiko Paulenz), Ewa Wallin, Ingunn Nævdal (sekretær), Lars Erik Wallin (sak 13/04) og Nina Hagesæther (stipendiat ved NLH).

Forfall: Heiko Paulenz.

Sak 07/04 Innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste godkjent.

Sak 08/04 Referat fra telefonmøtet 17. mars 2004

Ingen kommentarer til referatet.

Sak 09/04 System for registrering av ulike geiteraser

På møte i Fagforum for geit 4. februar 2004 ble opplegg for registrering av ulike geiteraser diskutert. Det ble konkludert med at det er en fordel å få et system for dette i geitekontrollen, særlig med hensyn på kryssing med melkegeit. Nsg må argumentere overfor TINE hvorfor det er nødvendig med et registreringssystem for andre geiteraser enn melkegeit og hvorfor det er en fordel å få dette inn i geitekontrollen.

Vedtak:

Det sendes en henvendelse til raselaga hvor det bes om en tilbakemelding på ønsker og behov i forhold til oppretting av et registreringssystem for andre raser enn Norsk Melkegeit.

Avlsrådet vil deretter tilrå overfor styret i Nsg at det sendes en henvendelse til TINE BA om ønske om oppretting av et registreringssystem for andre geiteraser enn melkegeit i geitekontrollen. I henvendelsen må det gå klart frem hva som er ønsket og hvorfor.

Sak 10/04 Endringer i tidspunkt og system for offentliggjøring av indekser

Endring av tidspunkt for beregning av indekser, antall indekser i året og hvilke indekser som skal offentliggjøres, ble diskutert på møte i Fagforum for geit 4. februar 2004.

Fagforumet hadde følgende forslag:

- Endre antall beregninger av indekser til fire eller seks ganger i året.
- Foreslåtte datoer er 1. april, 13. mai, 13. september og 2. november. Datoer for ekstra datautplukk i forhold til tidligere vil da være sammenfallende med datoer hvor det er utplukk likevel.
- Indeksene må overføres og oppdateres i geitekontrollen. Nsg/Avlsrådet må komme med en henvendelse til TINE om oppdatering av indekser.
- Lister over alle bukker som det beregnes indeks for, med krav om minst 12 døtre fordelt i minst 3 besetninger, legges ut på Internett. Indekslistene sendes ut i papirform til bukkeringene to ganger i året.
- Liste over bukker som har 10-11 døtre fordelt i minst 2 besetninger legges også ut på Internett. Indekser på disse bukkene overføres ikke til geitekontrollen.

Vedtak:

Avlsrådet for geit går inn for at forslaget fra fagforumet gjennomføres fra 13.09.2004.

I forbindelse med prerangeringen i juni må indekslisten for alle bukkene bli lagt tilgjengelig på Internett. Bukkeringene må informeres om de planlagte endringene og ta hensyn til de nyeste indeksene når paringa planlegges. Ved kåringa i 2005 er det de nyeste indeksene som skal brukes ved utregning av ættepoeng. Det må også opplyses om at det i en overgangsperiode kan bli nødvendig å kåre flere bukker på dispensasjon.

Sak 11/04 Utarbeidelse av veiledningshefte for eksteriørdømming

I landssamlingen for kåringsdommere av bukker 12.-13. juni 2003 ble det konkludert med at avlsrådet må utarbeide en veileder for dømming av geit og bukk. Dette for å få en mer ensrettet dømming på landsbasis.

Avlsutvalget for geit i Sogn og Fjordane har sendt brev til avlsrådet angående støtte til et framlegg fra Avlsutvalget i Hordaland om tillegg i reglene for kåring av bukkekje.

Vedtak:

Det settes ned en arbeidsgruppe som jobber med et utkast til veiledningshefte. Utkastet sendes til høring hos avlsutvalga. Arbeidsgruppa må bestå av en sekretær (avlskonsulenten) og 3 erfarne dommere fra hver sin kant av landet. To av disse bør være geiteholdere.

Avlskonsulenten får ansvaret for å plukke ut tre personer til gruppa. Heftet bør være klart før kåringssesongen i 2005 (1.mai 2005).

Avlsutvalget for geit i Hordaland sitt framlegg til tillegg i reglene for kåring av bukkekje må tas hensyn til i utarbeidelsen av veiledningsheftet. Avlsutvalget mener imidlertid at enkelte av punktene er for strenge. Kommentarer som fremkom i møtet på disse punktene må også tas hensyn til.

Sak 12/04 Referat- og orienteringssaker**a) Genfrekvenser til kaseinallelene i den norske geitepopulasjonen**

Stipendiat ved NLH, Nina Hagesæther, var invitert til å delta på møtet og til å orientere om problemstillingene hun jobber med innen kaseinalleler hos geit. AlfaS1 er et melkeprotein som har et 0-allel som ikke koder for kasein. Tidligere forsøk tyder på at rundt 80 % av de norske geitene har 0-allelet. Dette er en svært høy andel i forhold til frekvensen i geitepopulasjoner i andre europeiske land.

Det er samlet inn blodprøver fra til nå 461 avlsbukker. 223 av disse bukkene har døtre med opplysninger registrert i geitekontrollen. Når genotypen er kjent er det mulig ved hjelp av statistiske metoder å finne genfrekvensene til kaseinallelene.

b) Seminbukkene 2004

Syv bukker fra prosjektbesetninger i "Friskere geiter" stod inne til sæduttak fra januar til slutten av mars. Tre av bukkene leverte ikke sæd av god nok kvalitet. Det ble til sammen produsert 600 forsøksdoser og 360 doser for tradisjonell metode.

Åtte elitebukker ble transportert inn til Geno Hallsteingård Seminastasjon like etter påske. Det endte opp med bukker kun fra fylkene Troms og Nordland.

Liste over "friske" seminbukker 2004 og liste over seminbukkene 2004 var vedlagt til orientering.

c) Seminforsøk 2003 og 2004

Anne Nordstoga presenterte foreløpige resultater fra 2003 og orienterte om det planlagte seminforsøket i 2004.

Resultatene viser 51 % ikke-omløp ved dobbeltinseminering og 44 % ikke-omløp med enkel inseminering i ”friske” besetninger. I forsøket med ”ny” og ”gammel” fortynningsvæske viser resultatene for ”ny” 34 % og ”gammel” 39 % ikke-omløp. De endelige resultatene med effekten av bukk, besetning m.m. vil foreligge seinere.

De aller fleste deltakerne i prosjekt ”Friskere geiter” har sagt seg villig til å delta i årets seminforøk.

Anne informerte om noen interessante resultater fra Frankrike angående lenger holdbarhetstid på fersk bukkeseid. Det ble diskutert om det er noe poeng å se nærmere på dette i et lab.forsøk. Kan det være aktuelt å nytte ferskseid i en liten skala frem til vi oppnår bedre resultater med frossen seid dersom holdbarhetstiden kan forlenges i forhold til det som er i dag?

d) Seminstasjon for bukk

Vedtaket fra sak 04/04 i avlsrådet ble oversendt styret i NSG til styremøte 23. mars. Saken ble også behandlet i styremøte i NSG Semin AS 29. mars.

Ewa Wallin orienterte om saken. NSG Semin AS skal utrede en etablering av seminstasjon for geit i tilknytning til semin- og fagmiljøene i Hamarregionen. I utredningen skal det tas hensyn til at etablering og drift av en slik stasjon ikke skaper ubalanse i regnskapet til NSG Semin AS. Det vil bli annonsert etter et fjøs som kan leies i nærheten av Store Ree fra sesongen i 2005.

e) Salg av avlsbukker fra prosjektbesetninger i ”Friskere geiter” til bukkeringer

Prosjektdeltakere som bor i områder med påbudt vaksinerings mot paratuberkulose, har ikke mulighet til å selge avlsbukker som først er brukt i egen besetning (og som dermed er for gammel for vaksinerings) til den lokale bukkeringen. Forespørsel om fritak fra dette forbudet er tilsendt Mattilsynet.

Sak 13/04 Eventuelt

Ny organisasjonsmodell i småfeavlen

Lars Erik Wallin orienterte om et forslag til en ny organisasjonsmodell i saueavlen som er diskutert i Fagforum for sau. I modellen er det skissert en administrasjon med en avlssjef under generalsekretæren. Landet deles inn i tre regioner med en avlskonsulent for sau i hver region. Avlssjefen skal være overordnet avlskonsulentene og ha det faglige og administrative ansvaret for seminvirksomheten og avlsverdberegninger/utviklingsarbeid. Avlssjefen vil være sekretær i rådet for Norsk Saueavl og avlskonsulentene vil være sekretærer i hvert sitt avlsregionråd. Innen hver region blir det tre avlsområdeutvalg. Deretter kommer avlsgrupper med helsesoner. Innen hver avlsgruppe vil det være X antall helsesoner med et ulikt antall besetninger (se vedlagte organisasjonskart).

På grunn av mye færre enheter i geiteholdet, ser en ikke for seg et nytt system med inndeling i regioner i geitavlen. Geitavlen vil komme inn under "Norsk Småfeavl" uten store endringer i forhold til den organiseringen som er i dag.

Forslaget til ny organisasjonsmodell vil bli sendt til høring i organisasjonen. Det tas sikte på et endelig vedtak på dette på Landsmøtet i Nsg i mars 2005.

Vedtak:

Avlsrådet vil tilråde styret i Nsg at det sendes ut skisse på omorganiseringen av saueavlen til avlsutvalga for geit med forslaget til organisering av geitavlen. Det må komme frem at det ikke har dramatiske konsekvenser for geitavlen.

Ingunn Nævdal
ref.